

Posudek na diplomovou práci odevzdanou k obhajobě na katedře psychologie FF UK v září
2013.

Téma diplomové práce: **Souvislost psychosociálních faktorů perinatální péče s patientskou spokojeností, průběhem porodu a zahájením kojení.**

Diplomandka: **Mgr. Lea Takács**

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Oponent: PhDr. Jaroslava Dittrichová, CSc.

Diplomandka předkládá k posouzení rozsáhlou diplomovou práci (148 stran textu + přílohy) na společensky velmi aktuální téma. Práce je členěna netradičním způsobem na tři logicky návazné celky. V prvním z nich diplomandka věnuje pozornost psychosociálním aspektům péče o rodičku, ve druhém celku psychosociálním aspektům péče o novorozence a ve třetí části se zaměřuje na psychosomatickou problematiku porodnictví. Práce představuje dlouhodobou systematickou teoreticko-výzkumnou práci diplomandky během pětiletého studia psychologie, ve které se snažila široce zmapovat téma perinatální péče. Diplomandka čerpala z rozsáhlého a pečlivě cíleného studia odborné, především zahraniční, literatury, která je prezentována na 24 stranách diplomové práce.

V první části diplomandka sleduje přístup porodníků k rodící ženě a to jak uplatňují své psychosociální kompetence (komunikační dovednosti, zvládnání náročné situace, poskytování sociální opory nastávající rodiče...). V této části si cením uplatnění filozofické erudice autorky při zpracování tématu strach a úzkost. Dále si cením pojednání na téma porod císařským řezem a možné příčiny nárůstu tohoto typu porodu v současné společnosti. V této části diplomandka prezentuje dvě své výzkumné studie (str. 52), které byly podpořeny interním grantem FF UK („Psychosociální klima porodnice a jeho vliv na emoční pohodu rodičky“) a GA UK („Psychosociální klima porodnice očima rodičky – teorie a diagnostika“). V druhé části diplomandka sleduje časně postnatální vývoj novorozence a situaci perinatální s důrazem na zahájení kojení. Zde bych především ocenila kvalitativní část prezentovaného výzkumu s touto tematikou, jehož výstupy mohou být bezprostředně využitelné především v porodnicích s označením BFH (Baby Friendly Hospital), kde se veškerý personál porodnice věnuje s velkou péčí otázce zahájení kojení.

Třetí část textu je věnována otázkám vlivu psychologických proměnných na prožívání bolesti, průběh porodu a případné poporodní komplikace. Také tato psychosomatická část diplomové

práce prezentuje kvantitativní výzkum, kterého se zúčastnilo 799 žen, z nichž však byly vyřazeny ženy s vyšší mírou rizika (chronická onemocnění či onemocnění vzniklá v průběhu těhotenství) a tedy výzkumný vzorek tvořilo 657 žen.

Každý tematický celek je uzavřen samostatnou diskusí, kde jsou rozsáhle komentovány získané výsledky, přičemž ale každý tento celek ještě odkazuje na detailnější informace popsané diplomandkou v již publikovaných článcích ve jmenovaných odborných časopisech. Diplomová práce je uzavřena kapitolou Závěr, kde autorka kromě jiného naznačuje další možnosti zkoumání.

Na předložené diplomové práci lze kladně hodnotit *interdisciplinární přístup*, kdy jsou uplatněna hlediska sociální, demografická, psychologická, gynekologicko-porodnická, neonatologická, ale též filozofická (str. 27, pojednání o strachu a úzkosti). V práci je třeba ocenit skutečně *široký tematický záběr, tvořící soudržný celek*. Diplomandka prokázala schopnost nejen systematiky a přehledně držet vnitřní logickou soudržnost textu, ale i jeho srozumitelnost pro čtenáře. Další pozitivum předložené DP je *prezentace rozsáhlé samostatné výzkumné a publikační práce* diplomandky během studia. Za další klad posuzované diplomové práce lze jistě považovat *vytvoření dotazníku KLI-P*, zjišťujícího psychosociální klima porodnic a *vytvoření manuálu této metody*. Je třeba poznamenat, že ačkoliv jejich vytvoření byla idea diplomandky, tak se na jejich vzniku podílelo několik spoluautorů. V diplomové práci lze vidět *odborný růst* a zrání diplomandky, což je jistě dalším významným cílem odborného vedení diplomanda. Od kvalitativní analýzy polostrukturovaných rozhovorů čtenářek časopisu *Aperio* pokročila diplomandka v průběhu pětiletého studia k vytvoření originálního dotazníku KLI-P, k vytvoření manuálu této metody a k dalším širším psychosomatickým souvislostem. Pokročila tedy z roviny sociální, k rovině psychosociální, k psychologické diagnostice a metodologii k rovině psychosomatické. V předloženém textu lze také ocenit *formální stránku textu*, jak ve smyslu pečlivé citační práce diplomandky, tak v rovině jazykové.

Z výše uvedených důvodů lze shrnout, že předložená diplomová práce vysoce převyšuje obvyklá kritéria, kladená na úroveň diplomových prací a *lze ji doporučit k obhajobě s kladným hodnocením*. Navrhuji hodnocení stupněm *VÝBORNĚ*.